

УДК 621.326

Мурована З. – ст. гр. БМп-34

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

ЕВОЛЮЦІЯ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТУ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Королук Т.М.

Виникнення аудиту слід відносити до 700 р. до н.е., коли в Китаї існував пост Генерального аудитора, який повинен був гарантувати чесність урядових чиновників.

Слід відзначити, що у всіх цих випадках власником коштів (майна) виступала держава, яка і була замовником таких послуг.

Виникнення незалежного аудиту пов'язано з розвитком методів управління підприємством, а саме з розподілом функцій власності та управління, коли власники капіталу вже не брали безпосередньої участі в управлінні.

Поштовхом до цього стала промислова революція XVII-XIX сторіч. Саме в цей час шляхом створення акціонерних товариств здійснюється об'єднання капіталів власників мануфактур. Управління підприємствами переходить від власника до найманих висококваліфікованих працівників. У той же час широкого розголосу набувають справи, пов'язані з шахрайством, коли акціонерні товариства створювались з єдиною метою – збанкрутувати, отримавши кошти акціонерів.

Саме тому виникає потреба у проведенні незалежної та неупередженої перевірки облікової інформації, що надавалася акціонерними товариствами власникам та іншим користувачам, кваліфікованим фахівцем.

Зважаючи на те, що переважна частина акціонерних товариств за часів промислової революції була створена на території Великої Британії, саме вона стала першою країною, яка проголосила обов'язковість незалежної перевірки і підтвердження щорічної звітності акціонерних товариств. Відповідний закон, що мав назву «Закон про компанії» було прийнято; у 1844 р. Відповідно до нього керівники акціонерних товариств були зобов'язані раз на рік запрошувати незалежного бухгалтера (аудитора) для перевірки звітності та надавати звітність акціонерам. Поширення акціонерної форми капіталу в інших країнах Європи та США супроводжувалося прийняттям аналогічних законодавчих актів щодо обов'язковості аудиту (Франція – 1867 р., Німеччина – 1931 р., США – 1887 р.).

При викладенні історії аудиту науковцями виділяються такі періоди:

Перший період, до 1850 р. вважається початковим, коли існували поодинокі факти залучення аудиторів до перевірки капітанів морських суден, в той час як до перевірки промислових підприємства аудиторів майже не залучалися.

Другий період розвитку тривав з 1844 р. по 1905 р. Він характеризується насамперед значним обсягом робіт, що виконувалися аудитором.

Для третього періоду розвитку аудиту притаманним є застосування вибіркової перевірки і посилення уваги з боку аудитора до системи внутрішнього контролю.

Починаючи з 1960 р. аудиторська діяльність почала набувати «сучасного вигляду». Пріоритетними задачами й напрямками, що визначають сучасне й майбутнє існування аудиту в світі є:

- першою й головною ціллю аудиту є визначення вірності наданої бухгалтерської звітності;
- підвищення надійності внутрішнього контролю і менша деталізація цілей. В майбутньому можливий переважно процедурний розгляд системи внутрішнього контролю.